

Sygn. akt I C 290/12

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 4 stycznia 2013 r.

Sąd Okręgowy we Wrocławiu Wydział I Cywilny

w składzie następującym :

Przewodniczący SSO Agnieszka Hreczańska - Cholewa

Protokolant Piotr Wojnarowski

po rozpoznaniu w dniu 4 stycznia 2013 r r. we W.

sprawy z powództwa małoletniego K. J.

przeciwko (...) S.A. w W.

o zapłatę

I. zasądza od strony pozwanej (...) S.A. w W. na rzecz powoda K. J. kwotę 67 500 zł (sześćdziesiąt pięć tysięcy pięćset złotych) z ustawowymi odsetkami od dnia 22.01.2011 r. do dnia zapłaty;

II. zasądza od strony pozwanej na rzecz powoda rentę w wysokości 400 zł, płatną do rąk matki powoda E. J. (1), płatną do 10 dnia każdego kolejnego miesiąca, poczynając od stycznia 2013 r.;

III. dalej idące powództwo oddala;

IV. koszty zastępstwa procesowego stron wzajemnie znosi;

V. nakazuje stronie pozwanej (...) S.A. w W. uiścić na rzecz Skarbu Państwa (kasa Sądu Okręgowego we Wrocławiu) kwotę 3 795 zł tytułem opłaty od pozwu, od uiszczenia którego powód był zwolniony, w części, w jakiej strona pozwana przegrała niniejszy proces.

UZASADNIENIE

W pozwie z dnia 28 lutego 2012 r. małoletni powód K. J., reprezentowany przez matkę E. J. (1), wniósł o zasądzenie od pozwanego (...) S.A. z siedzibą w W. kwoty 32.500 zł tytułem odszkodowania za znaczne pogorszenie sytuacji życiowej po śmierci ojca T. J., wraz z ustawowymi odsetkami liczonymi od dnia 22 stycznia 2011 r. do dnia zapłaty, kwoty 35.000 zł tytułem zadośćuczynienia za doznaną krzywdę powstałą w związku ze śmiercią ojca T. J., wraz z ustawowymi odsetkami liczonymi od dnia 22 stycznia 2011 r. do dnia zapłaty, renty w wysokości 700 zł miesięcznie, płatnej do rąk matki powoda do 10. dnia każdego miesiąca, wraz z ustawowymi odsetkami w razie opóźnienia w uiszczeniu którejkolwiek z rat, a także kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych oraz opłaty skarbowej od pełnomocnictwa w kwocie 17 zł.

Na uzasadnienie swych żądań powód za pośrednictwem swej matki podał, że w dniu 15 maja 2010 r. zginął w wypadku samochodowym jego ojciec T. J.. Matka powoda była wówczas w szóstym miesiącu ciąży, a powód urodził się w dniu (...) r. Pojazd, który prowadził sprawca wypadku, był ubezpieczony w zakresie OC u pozwanego. W postępowaniu likwidacyjnym pozwany ubezpieczyciel przyznał powodowi kwotę 35.000 zł z tytułu odszkodowania za znaczne pogorszenie sytuacji życiowej, kwotę 30.000 zł tytułem zadośćuczynienia pieniężnego za doznaną krzywdę oraz rentę w wysokości 400 zł miesięcznie, płatną od dnia 1 września 2010 r. Kwoty te zostały pomniejszone o 50%

z racji przyjętego przez ubezpieczyciela przyczynienia poszkodowanego do powstania szkody. Dalej powód podał, że T. J. pracował razem z rodzicami i bratem w rodzinnym przedsiębiorstwie zajmującym się importem samochodów, załatwiał wszystkie formalności związane ze sprowadzaniem samochodów i przywoził je do Polski. Osiągał dochód około 4.000 zł miesięcznie. Pomagał też rodzicom w prowadzeniu gospodarstwa rolnego. Dochody poszkodowanego pozwalały rodzinie na prowadzenie życia na satysfakcjonującym poziomie. Ponadto T. J. wykonywał liczne „męskie” prace domowe. Śmierć T. J. wywołała silną reakcję stresową u matki powoda, co spowodowało zagrożenie dla życia nienarodzonego jeszcze powoda. Ostatecznie traumatyczne przeżycia matki z tego okresu wpłynęły na stan zdrowia powoda po urodzeniu – miał on niską masę, był nerwowy, mało spał oraz cierpiał na powracające kolki i problemy nerwowe. Małoletni powód ma znacznie mniejsze możliwości rozwoju niż rówieśnicy z pełnych rodzin, ponieważ został pozbawiony bodźców, jakich dostarczałby mu ojciec, wpływając na jego wychowanie i ukierunkowując zainteresowania. Utracił on opiekę i pomoc ojcowską oraz tzw. „męski wzorzec osobowościowy”. Z racji utraty świadczeń alimentacyjnych, jakich małoletni powód mógłby oczekiwać od ojca, należy mu się renta. Koszty utrzymania domu, w którym mieszka małoletni powód wraz z matką, wynoszą około 1.340 zł miesięcznie, zaś koszty utrzymania powoda około 1.050 zł miesięcznie. Jeśli chodzi o zarobkowe i majątkowe możliwości poszkodowanego, powód wskazał, że był on osobą bardzo przedsiębiorczą, jego przedsięwzięcia przynosiły satysfakcjonujące dochody, a ponadto miał realny plan rozwoju rodzinnej firmy.

W odpowiedzi na pozew (...) S.A. z siedzibą w W. wniósł o oddalenie powództwa w całości i zasądzenie od powoda kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego w kwocie 7.217 zł.

Strona pozwana podała, że przeprowadziła wszelkie konieczne ustalenia skutków wypadku, w którym śmierć poniósł ojciec małoletniego powoda, i przyznała powodowi odpowiednie świadczenia, z tym że pomniejszone o 50% z racji przyczynienia się poszkodowanego T. J. do powstania szkody, gdyż zdecydował się on na jazdę z kierowcą, u którego stwierdzono 1,3 promila alkoholu we krwi. Strona pozwana zarzuciła, że powód nie udowodnił swych twierdzeń. Zarzuciła również, że nieuzasadnione jest roszczenie o odsetki od dnia 22 stycznia 2011 r., ponieważ wypłaciła powodowi należne świadczenia ubezpieczeniowe w terminie ustawowym.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 15 maja 2010 r. doszło do wypadku komunikacyjnego, w którym śmierć na miejscu poniósł T. J.. T. J. był pasażerem samochodu A. (...) prowadzonego przez sprawcę wypadku G. F., który kierował pojazdem w stanie nietrzeźwości - stwierdzono w jego krwi 1,3‰ alkoholu. Samochód sprawcy był objęty umową ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych zawartą z (...) S.A w W..

/okoliczności bezsporne/

K. J., syn T. J., urodził się (...).

/dowód: odpis skrócony aktu urodzenia – k. 18/

T. J. współpracował z rodzicami i bratem w prowadzeniu gospodarstwa rolnego oraz działalności gospodarczej polegającej na sprowadzaniu samochodów z zagranicy. Nie uzyskiwał formalnego wynagrodzenia, ale partycypował w zyskach gospodarstwa rolnego i przedsiębiorstwa. Mieszkał z rodzicami, z którymi prowadził wspólne gospodarstwo domowe. Wydatki na utrzymanie gospodarstwa oraz na potrzeby zmarłego i jego rodziny były pokrywane ze wspólnych pieniędzy rodziny, pochodzących z działalności gospodarczej i rolniczej.

/dowód: zeznania świadków: E. J. (2) - elektroniczny protokół rozprawy z dnia 1.06.2012 r., min. 09:35-23:40; J. J. (1) - min. 24:30-29:24; D. J. - min. 30:20-34:57/

Zmarłemu oraz jego żonie nie brakowało pieniędzy na utrzymanie, wyjazdy wakacyjne i weekendowe oraz wszelkie rozrywki. T. J. zamierzał rozszerzyć rodzinną działalność gospodarczą - otworzyć punkt wulkanizacyjny oraz świadczyć usługi dowożenia nowożeńców do ślubu limuzyną, którą przed śmiercią sprowadził ze Stanów Zjednoczonych.

/dowód: zeznania świadków: E. J. (2) - elektroniczny protokół rozprawy z dnia 1.06.2012 r., min. 09:35-23:40; D. J. - min. 30:20-34:57; przesłuchanie matki powoda - elektroniczny protokół rozprawy z dnia 1.06.2012 r., min. 36:00-57:25/

Małoletni powód wraz z matką E. J. (1) mieszka w gospodarstwie rodziców zmarłego ojca (są tam dwa budynki mieszkalne, stary i nowy; nowy zajmują rodzice zmarłego, stary - małoletni K. J. z matką). Rodzice T. J. pomagają matce powoda finansowo oraz wykonując pewne prace domowe. Brat zmarłego zajmuje się paleniem w piecu, którym ogrzewany jest dom zajmowany przez K. i E. J. (1), koszeniem trawy i podobnymi pracami wymagającymi siły fizycznej - wcześniej tego rodzaju zajęcia wykonywał T. J.. Teściowie opłacają E. J. (1) rachunki za energię elektryczną (około 300 zł miesięcznie), wodę (około 100 zł) i wywóz śmieci (około 50 zł), ona sama opłaca internet, telefon i telewizję oraz opał.

/dowód: zeznania świadków: E. J. (2) - elektroniczny protokół rozprawy z dnia 1.06.2012 r., min. 09:35-23:40; J. J. (1) - min. 24:30-29:24; D. J. - min. 30:20-34:57; przesłuchanie matki powoda - elektroniczny protokół rozprawy z dnia 1.06.2012 r., min. 36:00-57:25/

T. J. cieszył się z perspektywy narodzin dziecka. On i E. J. (1) byli zgodnym małżeństwem. Mąż dawał E. J. (1) poczucie bezpieczeństwa.

/dowód: zeznania świadka D. J. - elektroniczny protokół rozprawy z dnia 1.06.2012 r., min. 30:20-34:57; przesłuchanie matki powoda - elektroniczny protokół rozprawy z dnia 1.06.2012 r., min. 36:00-57:25/

Po otrzymaniu wiadomości o śmierci męża E. J. (1) trafiła do szpitala z powodu zagrożenia utraty ciąży. Do końca ciąży zażywała leki zapobiegające przedwczesnemu porodowi. Powód po urodzeniu ważył 2,5 kg, w okresie pierwszych miesięcy życia był dzieckiem niespokojnym, dużo płakał, miał kolki i bóle brzuszka. W opiece nad nim pomagały sporadycznie E. J. (1) matka i teściowa.

Koszty utrzymania małego K. J. wynoszą około 1.000 zł. K. jest bardzo żywym, energicznym dzieckiem. Urodził się z niedowagą, nadal jest bardzo szczupły, jest podatny na infekcje (często choruje na infekcje układu pokarmowego). Zakup pieluch, mleka modyfikowanego, nawilżanych chusteczek i innych środków higienicznych pochłania około 500 zł miesięcznie. Czasem małoletni korzysta z prywatnej opieki zdrowotnej - średnio raz w miesiącu, za kwotę około 100 zł, kolejne 100 zł miesięcznie są przeznaczane na zakup leków dla niego. Koszt zakupu ubrań i butów, gdyby matka powoda nie była zmuszona do oszczędności w tym zakresie, wynosiłby średnio około 200-300 zł miesięcznie.

/dowód: przesłuchanie matki powoda - elektroniczny protokół rozprawy z dnia 1.06.2012 r., min. 36:00-57:25/

Pismem z dnia 27 października 2010 r., które wpłynęło do strony pozwanej w dniu 29 października 2010 r., matka małego powoda E. J. (1) wniosła o przyznanie na jego rzecz odszkodowania w kwocie 60.000 zł za znaczne pogorszenie sytuacji życiowej po śmierci ojca, zadośćuczynienia w kwocie 60.000 zł za doznaną krzywdę oraz renty w kwocie 1.200 zł, płatnej do rąk matki do 10. dnia każdego miesiąca wraz z ustawowymi odsetkami w razie opóźnienia w uiszczeniu którejkolwiek z rat.

Pismem z dnia 21 stycznia 2011 r. (...) S.A. poinformował o przyznaniu małowletniemu K. J. odszkodowania w kwocie 35.000 zł oraz zadośćuczynienia w kwocie 30.000 zł. Powyższe kwoty zostały pomniejszone o przyjęte przez ubezpieczyciela przyczynienie się poszkodowanego do powstania szkody w stopniu nie mniejszym niż 50%, to jest do kwoty 17.500 zł tytułem odszkodowania i 15.000 zł tytułem zadośćuczynienia.

Pismem z dnia 28 stycznia 2011 r. (...) S.A. poinformował o przyznaniu K. J. renty w kwocie 200 zł miesięcznie za okres od września 2010 r. do czasu kontynuowania nauki, nie dłużej jednak niż do 24. roku życia. Przy ustalaniu wysokości renty uwzględnione zostało przyczynienie się T. J. do powstania szkody na poziomie 50%.

/dowód: akta szkody nr (...) S.A. - wniosek o zapłatę, pisma z dn.21 i 28.01.2011r./

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo w przeważającej części zasługiwało na uwzględnienie.

Małoletni powód K. dochodził w sprawie roszczeń przysługujących mu na podstawie art. 446 k.c. w związku ze śmiercią osoby najbliższej – ojca.

Podstawę odpowiedzialności pozwanego za szkodę - bezspornej w rozpoznawanej sprawie - statuują art. 822 i następane k.c. oraz przepisy ustawy z dnia 22 maja 2003 r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych (Dz. U. Nr 124, poz. 1152, z późn. zmianami). W myśl art. 822 § 1 k.c. przez umowę ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej ubezpieczyciel zobowiązuje się do zapłacenia określonego w umowie odszkodowania za szkody wyrządzone osobom trzecim, wobec których odpowiedzialność za szkodę ponosi ubezpieczający albo ubezpieczony. Art. 34 ust. 1 ustawy z dnia 22 maja 2003 r. stanowi natomiast, że z ubezpieczenia OC posiadaczy pojazdów mechanicznych przysługuje odszkodowanie, jeżeli posiadacz lub kierujący pojazdem mechanicznym są obowiązani do odszkodowania za wyrządzoną w związku z ruchem tego pojazdu szkodę, której następstwem jest śmierć, uszkodzenie ciała, rozstrój zdrowia bądź też utrata, zniszczenie lub uszkodzenie mienia, przy czym zgodnie z art. 36 ust. 1 zd. 1 odszkodowanie ustala się i wypłaca w granicach odpowiedzialności cywilnej posiadacza lub kierującego pojazdem mechanicznym, najwyżej jednak do ustalonej w umowie ubezpieczenia sumy gwarancyjnej. Jak wynika z art. 822 § 4 k.c., uprawniony do odszkodowania w związku ze zdarzeniem objętym umową ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej może dochodzić roszczenia bezpośrednio od ubezpieczyciela.

Na wstępie Sąd wskazuje, że w sprawie nie było podstaw do przyjęcia, że zmarły T. J. przyczynił się do zaistnienia wypadku, czym strona pozwana uzasadniała obniżenie (aż o 50%) świadczeń należnych małoletniemu powodowi, z powołaniem się na treść art. 362 k.c. Ciężar dowodu okoliczności wskazujących na to, że poszkodowany przyczynił się do powstania lub zwiększenia szkody, spoczywał na stronie pozwanej, gdyż to ona wywodziła z tego faktu skutki prawne w postaci zmniejszenia swojego obowiązku odszkodowawczego (art. 6 k.c.). Strona pozwana w żaden sposób nie udowodniła, że T. J. przyczynił się do powstania szkody w ten sposób, iż zdecydował się na jazdę z nietrzeźwym kierowcą. Bezsporne było, że G. F. prowadzący pojazd, którym jechał ojciec powoda, był w stanie nietrzeźwości. Nie zostało jednak udowodnione, czy ojciec powoda miał świadomość, że kierowca samochodu A. jest pod wpływem alkoholu, ewentualnie czy okoliczności wskazywały na to, że powinien był się co do tego zorientować. Sąd na rozprawie w dniu 4 stycznia 2013 r. oddalił wniosek strony pozwanej o dopuszczenie dowodu z opinii biegłego sądowego z zakresu toksykologii na okoliczność stanu psychomotorycznego kierowcy w chwili wypadku, ilości alkoholu wypitego przez kierowcę oraz ewentualnego czasu jego picia (pismo procesowe k. 116). Opinia ta miałaby, zdaniem Sądu, charakter tylko teoretyczny - biorąc pod uwagę indywidualne, różniące się reakcje ludzi na alkohol, odmienne sposoby metabolizmu, nie można by w sposób jednoznaczny ustalić, w jakim czasie i jaką ilość alkoholu musiał wypić G. F. oraz w jaki sposób (jak bardzo czytelny dla otoczenia) objawiał się stan nietrzeźwości, w jaki się wprawił. Nie ma przy tym żadnych świadków zachowania zarówno kierowcy, jak T. J. przed rozpoczęciem jazdy samochodem, której zakończeniem był śmiertelny wypadek. Dowód z opinii biegłego nie pozwoliłby zatem na ustalenie, że ojciec powoda przyczynił się do swojej śmierci w wypadku komunikacyjnym.

Sąd na rozprawie w dniu 4 stycznia 2013 r. oddalił również wniosek strony pozwanej o dopuszczenie dowodu z opinii biegłego z zakresu wypadków drogowych na okoliczność przebiegu i przyczyn wypadku, w którym zginął ojciec powoda. Okoliczności te w zakresie istotnym dla rozstrzygnięcia - to jest co do wywołania wypadku przez kierowcę samochodu A. objętego polisą OC u strony pozwanej - nie były sporne, zaś dalsze szczegóły co do przebiegu i przyczyn wypadku pozostają bez znaczenia dla rozstrzygnięcia sprawy.

Pierwsze z roszczeń zgłoszonych przez małoletniego K. J. znajduje oparcie w art. 446 § 3 w zw. z § 1 k.c. Zgodnie z tymi przepisami sąd może przyznać najbliższemu członkowi rodziny zmarłego w wyniku uszkodzenia ciała lub wywołania rozstroju zdrowia, w następstwie czynu niedozwolonego, stosowne odszkodowanie, jeżeli wskutek jego śmierci nastąpiło znaczne pogorszenie ich sytuacji życiowej. W ocenie Sądu sytuacja życiowa małoletniego powoda, zawężona

w rozumieniu tego przepisu do aspektów materialnych, niewątpliwie uległa znacznemu pogorszeniu na skutek śmierci jego ojca T. J.. Powód został jeszcze przed narodzeniem pozbawiony wsparcia ze strony ojca - jego opieki, inspirowania i podtrzymywania przez niego zainteresowań syna, zapewnienia wszelkiej pomocy, w tym finansowej, na różnych etapach życia chłopca. Dzieciństwo bez ojca może, w ocenie Sądu, spowodować trudniejszy start K. J. w dorosłe życie. Zdaniem Sądu skutki śmierci będą z dużym prawdopodobieństwem dotyczyć bezpośrednio lub pośrednio materialnej sfery życia powoda. Małoletni powód przynajmniej do uzyskania pełnoletności, a w razie podjęcia studiów nawet dłużej, zatem co najmniej przez 18 do około 25 lat, mógłby liczyć na pomoc ojca w szeroko rozumianym aspekcie materialnym. Rozpatrując wysokość odszkodowania w relacji do całego tego okresu życia powoda, należy stwierdzić, że żądana przez K. J. kwota 50.000 zł jest kwotą odpowiednią. Dlatego Sąd przyznał na rzecz małoletniego powoda odszkodowanie wynoszące 32.500 zł, co łącznie z kwotą przyznaną wcześniej przez ubezpieczyciela daje sumę 50.000 zł.

Podstawę drugiego z roszczeń powoda - roszczenia o zapłatę zadośćuczynienia za krzywdę powstałą w związku ze śmiercią ojca - stanowi art. 446 § 4 k.c., zgodnie z którym sąd może przyznać najbliższym członkom rodziny zmarłego odpowiednią sumę tytułem zadośćuczynienia pieniężnego za doznaną krzywdę. Powód mający obecnie niewiele ponad 2 lata nie ma jeszcze świadomości krzywdy doznanej w związku z utratą ojca, rozmiar tej krzywdy trzeba zatem ustalić jedynie w oparciu o kryteria obiektywne. Dla Sądu nie ulega wątpliwości, że krzywda wywołana śmiercią ojca jest jedną z najbardziej dotkliwych z uwagi na rodzaj i siłę więzów rodzinnych oraz rolę pełnioną w rodzinie przez ojca. Krzywda małoletniego dziecka wynikająca z utraty ojca - jednej z dwóch najbliższych i najważniejszych dla dziecka osób, których nikt nie może zastąpić - będzie trwać przez całe życie dziecka, a jej skutki są obecnie nie do przewidzenia (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 10 maja 2012 r., IV CSK 416/11, niepubl.). Brak ojca wiąże się z zerwaniem, a w przypadku małoletniego powoda nawet z niemożliwością nawiązania szczególnego rodzaju więzi emocjonalnych, brakiem ojcowskiej opieki i troski, a także z brakiem wzorca mężczyzny w rodzinie, istotnego szczególnie dla chłopca. Krzywda powoda jest tym bardziej dotkliwa, że nie miał on możliwości w ogóle poznać swojego ojca. Należy również zaznaczyć, że relacje panujące w rodzinie J., w szczególności w małżeństwie E. i T. J., oraz radość T. J. z faktu rychłego narodzenia się dziecka wskazywały na prawdopodobieństwo wzorowego wypełniania przez T. J. roli ojca i wywiązania się naprawdę silnych więzi uczuciowych między nim a małoletnim K.. W świetle tych okoliczności kwota 50.000 zł zadośćuczynienia dla małoletniego powoda nie stanowi, zdaniem Sądu, kwoty wygórowanej. Dlatego Sąd przyznał małoletniemu K. J. zadośćuczynienie w kwocie 35.000 zł ponad wypłaconą już przez stronę pozwaną kwotę 15.000 zł.

Biorąc pod uwagę powyższe okoliczności, Sąd w punkcie I sentencji wyroku zasądził od strony pozwanej na rzecz powoda kwotę 67.500 zł. Sąd zasądził również odsetki ustawowe od tej sumy liczone od dnia 22 stycznia 2011 r. do dnia zapłaty. Termin wypłaty odszkodowania przez ubezpieczyciela wskazuje art. 14 ust. 1 ustawy o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych, zgodnie z którym zakład ubezpieczeń wypłaca odszkodowanie w terminie 30 dni licząc od dnia złożenia przez poszkodowanego lub uprawnionego zawiadomienia o szkodzie. Przedstawicielka ustawowa powoda zgłosiła w jego imieniu do (...) S.A. żądanie zapłaty odszkodowania i zadośćuczynienia w dniu 29 października 2010 r. 30-dniowy termin do wypłaty odszkodowania przez ubezpieczyciela upłynął w dniu 28 listopada 2010 r. i już od 29 listopada 2010 r. strona pozwana opóźniała się ze spełnieniem świadczenia w zakresie, w jakim nie uwzględniła roszczeń powoda. Ponieważ powód domagał się odsetek ustawowych począwszy od daty późniejszej, tj. od 22 stycznia 2011 r., Sąd zasądził odsetki od tej właśnie daty.

Odnosząc się do kolejnego z żądań małoletniego K. J. - żądania zasądzenia renty w kwocie po 700 zł miesięcznie ponad wypłaconą już przez (...) S.A. kwotę 200 zł miesięcznie, należy przytoczyć treść art. 446 § 2 zdanie 1 k.c., zgodnie z którym osoba, względem której ciążył na zmarłym ustawowy obowiązek alimentacyjny, może żądać od zobowiązanego do naprawienia szkody renty obliczonej stosownie do potrzeb poszkodowanego oraz do możliwości zarobkowych i majątkowych zmarłego przez czas prawdopodobnego trwania obowiązku alimentacyjnego. Ustalając wysokość renty na rzecz małoletniego powoda, do którego alimentacji byłby zobowiązany zmarły ojciec, Sąd dał wiarę zeznaniom jego matki na okoliczność wysokości wydatków na potrzeby powoda - na wyżywienie, środki higieniczno-kosmetyczne, ubrania i buty, leki i wizyty lekarskie, wynoszących łącznie około 1.000 zł miesięcznie.

Wysokość renty należnej powodowi od pozwanego ubezpieczyciela musiała jednak ulec ograniczeniu z uwagi na drugą przesłankę jej ustalenia - możliwości zarobkowe i majątkowe zmarłego przez czas prawdopodobnego trwania obowiązku alimentacyjnego. Przedstawicielka ustawowa powoda nie udowodniła wysokości dochodów osiągniętych przez jej zmarłego męża. Z zeznań świadków wynika, że T. J. jako współpracujący z rodzicami w prowadzonej przez nich działalności gospodarczej otrzymywał jakieś pieniądze, materiał dowodowy nie daje jednak podstaw do ustalenia wysokości kwot, jakie uzyskiwał, oraz zasad, na jakich były przekazywane. Niewątpliwie powód nie był formalnie zatrudniony i nie uzyskiwał wynagrodzenia za pracę, nie wykazano też, ażeby deklarował osiągnięcie jakichkolwiek dochodów w urzędzie skarbowym (za rok 2009 r. nie złożył zeznania o wysokości osiągniętego dochodu - pismo Naczelnika Urzędu Skarbowego w O., k. 132). W tej sytuacji Sąd przyjął wysokość renty należnej małoletniemu powodowi w wysokości, jaką za punkt wyjścia do wyliczenia renty przyjęła strona pozwana, a więc kwotę 400 zł, zasądzając tę kwotę w całości (bez pomniejszenia jej o stopień przyczynienia się, jak to uczynił ubezpieczyciel), płatną do rąk maki powoda do dnia 10. każdego miesiąca począwszy od stycznia 2013 r. (punkt II sentencji wyroku).

W punkcie III sentencji wyroku Sąd oddalił powództwo w pozostałym zakresie, to jest co do renty w wyższym wymiarze niż przyjęta w punkcie II.

Orzeczenie o kosztach zawarte w punkcie IV sentencji wyroku Sąd wydał w oparciu o art. 100 zd. 1 k.p.c., zgodnie z którym w razie częściowego tylko uwzględnienia żądań koszty będą wzajemnie zniesione lub stosunkowo rozdzielone. Koszty procesu poniesione przez strony sprowadzały się do kosztów zastępstwa procesowego, uzasadnione było zatem ich wzajemne zniesienie.

W punkcie V sentencji wyroku Sąd na podstawie art. 113 ust. 1 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (t. jedn. Dz. U. 2010 r. Nr 90, poz. 594, ze zmianami) obciążył stronę pozwaną jako przegrywającego sprawę obowiązkiem uiszczenia na rzecz Skarbu Państwa (kasa tutejszego Sądu) kwoty 3.795 zł tytułem brakującej opłaty od pozwu, od której małoletni powód był zwolniony.